

Parlen els nens i nenes

El benestar subjectiu de la infància a Barcelona

→ Presentació

Maig 2019

#ParlenNensiNenes | #BenestarInfancia | #AgendaInfants

institut
infància i
adolescència

→ **Parlen els nens i nenes de Barcelona és un programa de coneixement sobre el benestar dels infants a la ciutat, des del seu punt de vista i amb el seu protagonisme, per millorar les seves vides.**

“Ha estat una experiència curiosa perquè no passa cada dia que t’enquestin ni tampoc que persones que estan fent un projecte important et preguntin coses sobre tu: m’ha fet sentir important” (nena, 11 anys)

“M’ha agradat molt que ens ho preguntéssiu a nosaltres perquè som nens i la gent adulta normalment no ens demana tant l’opinió. Espero que aquest projecte tingui un bon resultat i que els nens i les nenes se sentin millor” (nen, 12 anys)

“Sento que m’han prestat atenció i això m’ha agradat” (nena, 12 anys)
“ [les propostes] produiran una reacció i crec que hi haurà canvis a la ciutat” (nen, 12 anys)

1 Claus del programa Parlen els nens i nenes: el benestar subjectiu de la infància a Barcelona

2 Resultats: 2 premisses i 10 troballes de la recerca i 11 demandes dels infants per millorar el seu benestar

1

Claus del Parlen els nens i nenes

- 1) Marc institucional
- 2) Perspectiva de drets
- 3) Aposta epistemològica
- 4) Objectius i fases
- 5) Metodologia mixta
- 6) Productes

1. Marc institucional del programa

Programa municipal iniciat el curs 2016/2017 de l'
Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona

Realitzat per:
Institut Infància i Adolescència de Barcelona-
Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona
(IIAB-IERMB)

Amb la col·laboració de:
Consorti d'Educació de Barcelona

Amb l'assessorament en la recerca quantitativa:
Institut de Recerca sobre Qualitat de Vida (Universitat de Girona)

2. Perspectiva de drets

- La Convenció dels Drets de l'Infant de Nacions Unides obliga a totes les administracions a protegir, respectar i promoure l'exercici progressiu dels drets dels nens, nenes i adolescents.

Art. 12, CDI

Art. 3, CDI

Amb el **Parlen els nens i nenes** es concreta l'obligació de les administracions públiques a fer efectiu **el dret dels infants a ser escoltats i que tothom actui pensant en el seu interès.**

- La Llei dels Drets i les Oportunitats en la Infància i l'Adolescència de Catalunya (14/2010) preveu que cal "establir procediments destinats a **recollir les seves opinions amb relació a les polítiques, les normes o les decisions que els afecten** (art. 34)
- La Carta de Ciutadania, Drets i Deures de Barcelona (2010) reconeix que els infants i adolescents "tenen el dret a **participar en l'elaboració del projecte de ciutat**". L'Ajuntament promourà experiències i espais de participació ciutadana adreçats als infants i els adolescents.(art.22)

3. Aposta epistemològica: “per a, des de i amb” els infants

Partim del reconeixement de les perspectives i capacitats pròpies i creixents d'infants i adolescents com a:

Grup Altaveu del Parlem els nens i nenes

👉 **INFORMANTS CLAU**
ENQUESTA

👉 **INVESTIGADORS**
CO-INTERPRETACIÓ DELS RESULTATS

👉 **CIUTADANS PROTAGONISTES**
AGENDA DE PROPOSTES I DIÀLEGS AMB ELS ADULTS

4. Tres objectius en tres fases circulars

FASE 1: CONÈIXER EL BENESTAR DELS INFANTS

Curs 16-17: ENQUESTA a 4.000 nens i nenes de 10 a 12 anys

FASE 2: INTERPRETAR I PROPOSAR MILLORES

Curs 17-18: 87 TALLERS participatius per interpretar els resultats i fer propostes de millora

FASE 3: OBRIR DIÀLEGS (AGENDA I RECERCA)

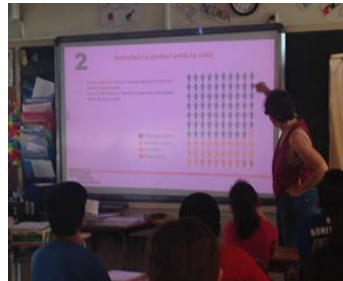
Cursos 18-19 i 19-20:

- 1) AGENDA DELS INFANTS
- 2) GRUP ALTAVEU DE NOIS I NOIES: diàlegs amb representants socials i polítics de la ciutat
- 3) INFORMES DE RECERCA

5. Metodologia mixta en la generació de coneixement

Tècniques quantitatives: **Enquesta i anàlisi estadística**

○ **ENQUESTA**
benestar
subjectiu de la
infància

○ **RETORN**
primers
resultats de
l'enquesta

○ **CO-INTERPRETACIÓ**
dels resultats amb
els infants

○ **PROPOSTES**
de millora del
benestar per
construir l'Agenda
dels infants

○ **DIÀLEGS**
amb representants
polítics i socials al
voltant de l'Agenda
i la recerca

Tècniques qualitatives: **Grups de discussió i anàlisi**

Enquesta de benestar subjectiu de la infància a Barcelona (EBSIB)

■ MOSTRA i QÜESTIONARI

4.000 nens i nenes de 5è i 6è de primària (el 15% dels infants entre 10 i 12 anys), de 52 escoles dels 10 districtes de Barcelona seleccionades aleatòriament, han contestat un qüestionari validat internacionalment (Children's Worlds) per informar als adults sobre com se senten en diversos àmbits de la seva vida.

QÜESTIONARIS (CAT/CAST)

FITXES TÈCNiques :

MOSTRA

QÜESTIONARI

■ TREBALL DE CAMP

- ✓ **95% dels qüestionaris completats en línia** (ordinadors/tauletes)
- ✓ Participació voluntària i anònima dels infants
- ✓ Escolta activa, suport comprensió lectora i acompanyament emocional
- ✓ Tancament de l'enquesta amb posada en comú i agraïment

Tallers participatius

▪ RETORN RESULTATS I CO-INTERPRETACIÓ AMB LES NENES I NENS

87 tallers participatius en els quals participen 2.000 nens i nenes de 6è d'educació primària per al retorn i interpretació conjunta dels resultats preliminars de l'enquesta. Els infants són de 48 de les 52 escoles que participen a l'enquesta el curs anterior, amb quotes per districte i titularitat de centre, per garantir la representativitat.

GUIA DIDÀCTICA (Tallers Participatius)

ANÀLISI DISCURS (Veure Annex)

▪ PROPOSTES PER A LA MILLORA DEL BENESTAR

En el marc dels 87 tallers, els nens i nenes formulen fins a 5.000 propostes per a la millora del seu benestar, que adrecen a l'Ajuntament i altres administracions, l'escola, les famílies i a elles i ells mateixos, ja que la millora del benestar requereix de la coresponsabilitat de tots els agents socials.

L'Agenda dels infants

ELABORACIÓ DE L'AGENDA DELS INFANTS

L'Agenda dels infants s'elabora a partir de la síntesi de les 5.000 propostes en base a 3 criteris: freqüència de la proposta, dispersió territorial i rellevància per benestar (segons recerca). L'Agenda dels infants es concreta en **11 demandes i 115 propostes d'actuació per la millora del benestar.**

ELS NOIS I NOIES DEL GRUP ALTAVEU OBREN DIÀLEGS

Govern municipal 08/06/18

La trentena de nois i noies que conformen el Grup Altaveu obren 5 diàlegs amb representants socials i polítics de la ciutat per presentar-los l'Agenda i dialogar sobre com trobar solucions a les seves demandes i sobre la factibilitat de les seves propostes d'acció.

CMBS i ACBI 18/10/18

Grups Municipals 29/10/18

Resposta municipal 19/10/18

Consell de Ciutat 13/12/18

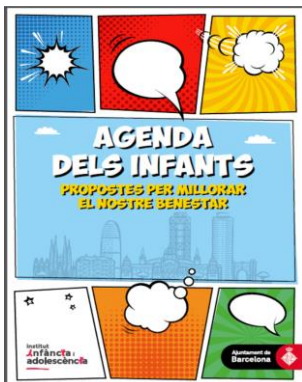

6. Productes

4 INFORMES DE RECERCA

1. Informe de 1s resultats de l'enquesta de benestar subjectiu (octubre 2017)
2. Anàlisi en profunditat de l'enquesta de benestar subjectiu (setembre 2018)
3. Anàlisi en profunditat dels tallers participatius amb els infants (setembre 2018)
4. Informe Parlen els nens i nenes: el benestar subjectiu de la infància a Barcelona (abril 2019)

L'AGENDA DELS INFANTS

Agenda (pdf) + Vídeo + Pòster

11 demandes i 115 propostes dels infants per millorar el seu benestar, adreçades a l'Ajuntament i altres administracions, l'escola, les famílies i als propis nens i nenes.

GRUP ALTAVEU DE NOIS I NOIES

Una trentena de nois i noies vinculats a les fases prèvies obren diàlegs amb Alcaldessa i Tinenta Drets Socials, grups polítics municipals, Consell Municipal de Benestar Social i Acord Ciutadà per una BCN Inclusiva i Consell de Ciutat (juny-desembre 2018). Retorn institucional als infants en la jornada La infància i l'adolescència a Barcelona: present i futur

2

Resultats de la recerca:

- 1) 2 premisses sobre infància i benestar
- 2) 10 troballes sobre el benestar subjectiu de la infància a Barcelona
- 3) 11 demandes dels infants per millorar el seu benestar

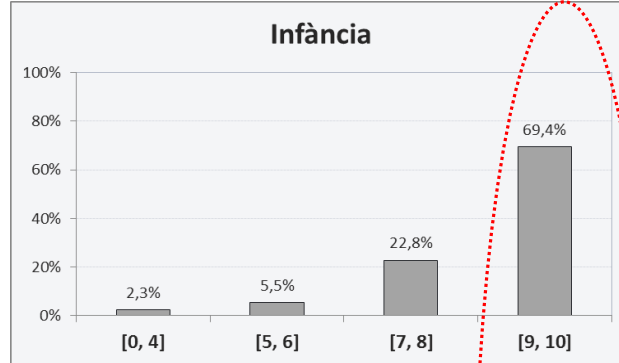

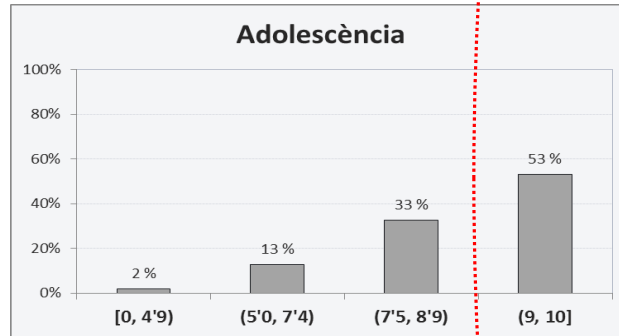
1a PREMISSA: Per escoltar als infants calen unes orelles especials

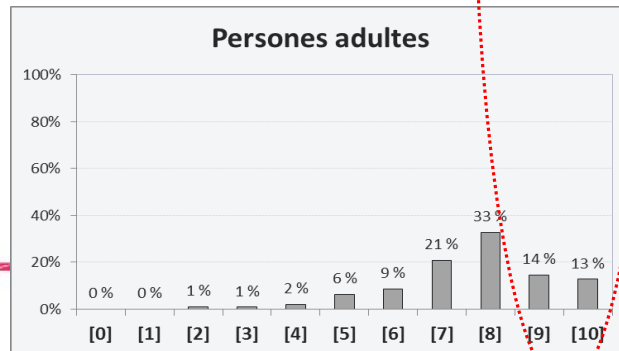
SATISFACCIÓ GLOBAL AMB LA VIDA, SEGONS ETAPA DEL CICLE VITAL

Pauta EBSIB-2017
Barcelona 2017 (10-12 anys)

Pauta Children's Worlds
Espanya 2013-14 (12 anys)

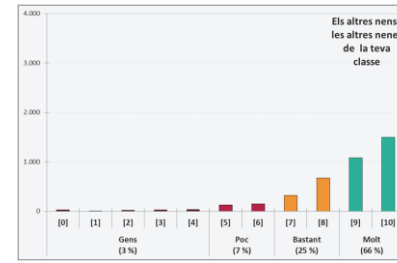
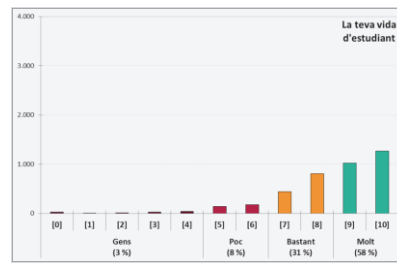
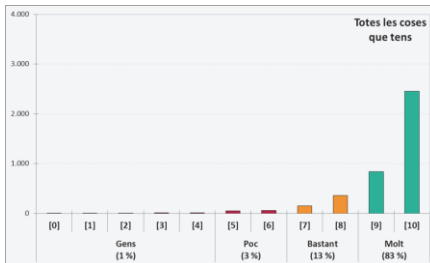
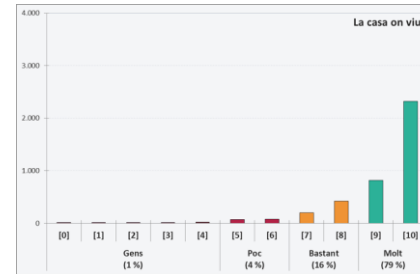
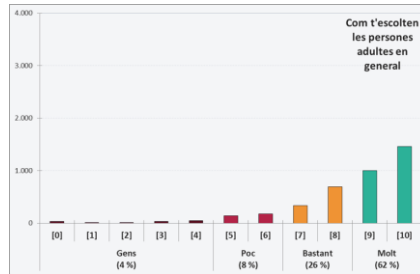
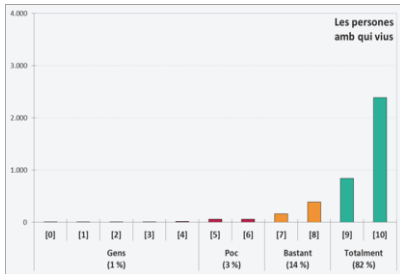
Centre d'Estudis d'Opinió
Catalunya 2015 (+18 anys)

El biaix de l'optimisme vital, segons el qual els infants tendeixen a respondre més positivament que les persones adultes quan se'ls pregunta sobre el seu benestar, fa necessàries unes "orelles especials" a l'hora d'escoltar i analitzar el que ens diuen els nens i nenes.

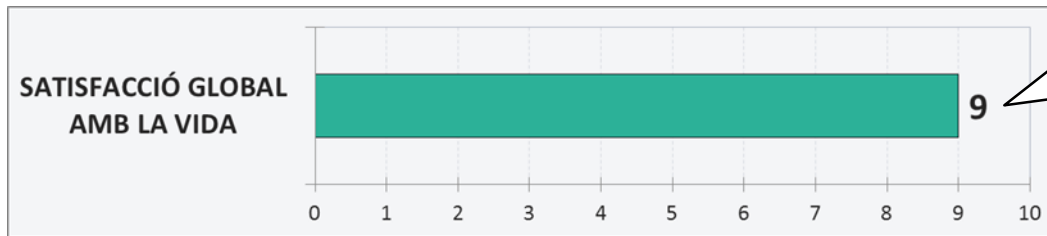
ASPECTES DE LA VIDA DELS INFANTS VALORATS (ESCALA 0-10)

El biaix de l'optimisme vital és el fenomen segons el qual les respostes dels infants no segueixen la corba de normalitat (majoria de respostes al voltant del 5), sinó que es concentren en els valors 9 i 10.

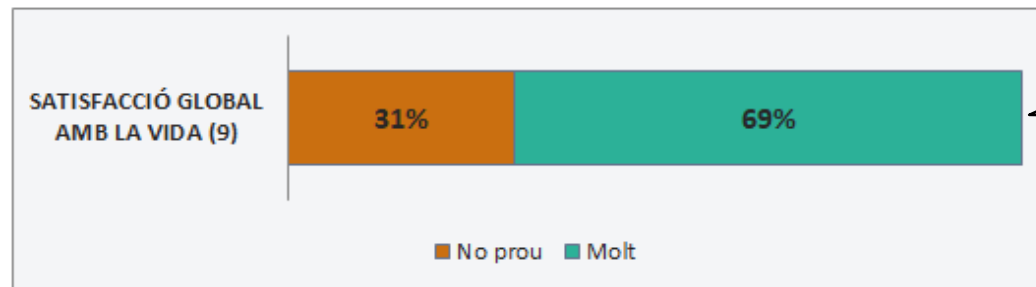
"(...) per molt que les puntuacions generals de benestar siguin optimistes, no es pot caure en el parany simplista de dir "que bé que estan els nostres nens, no cal fer res". De fet, tenint en compte l'optimisme vital, les dades d'infants que mostren poc benestar respecte dels altres del seu entorn, per molt que no siguin negatives, poden estar representant situacions complicades i compromeses. Cal interpretar els resultats adequadament".

Entrevista al Dr. Ferran Casas i la Dra. Mònica González (Universitat de Girona), experts en benestar subjectiu

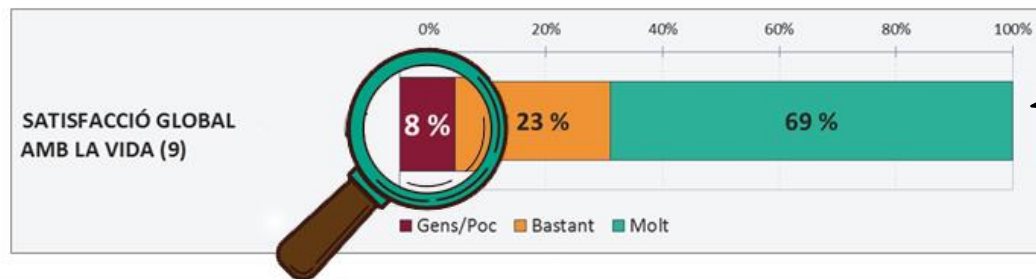

- Mitjana de satisfacció dels infants de 10 a 12 anys de BCN: 9 s/10
- Es confirma biaix de l'optimisme vital
- Resultat coherent amb altres països a on s'ha utilitzat la mateixa enquesta

El biaix de l'optimisme vital fa necessària una anàlisi específica de les respostes dels infants que concretem en de la manera següent:

- 1) Identificar els infants que expressen **no estar prou satisfets amb el seu benestar** agrupant les valoracions gens, poc i bastant.

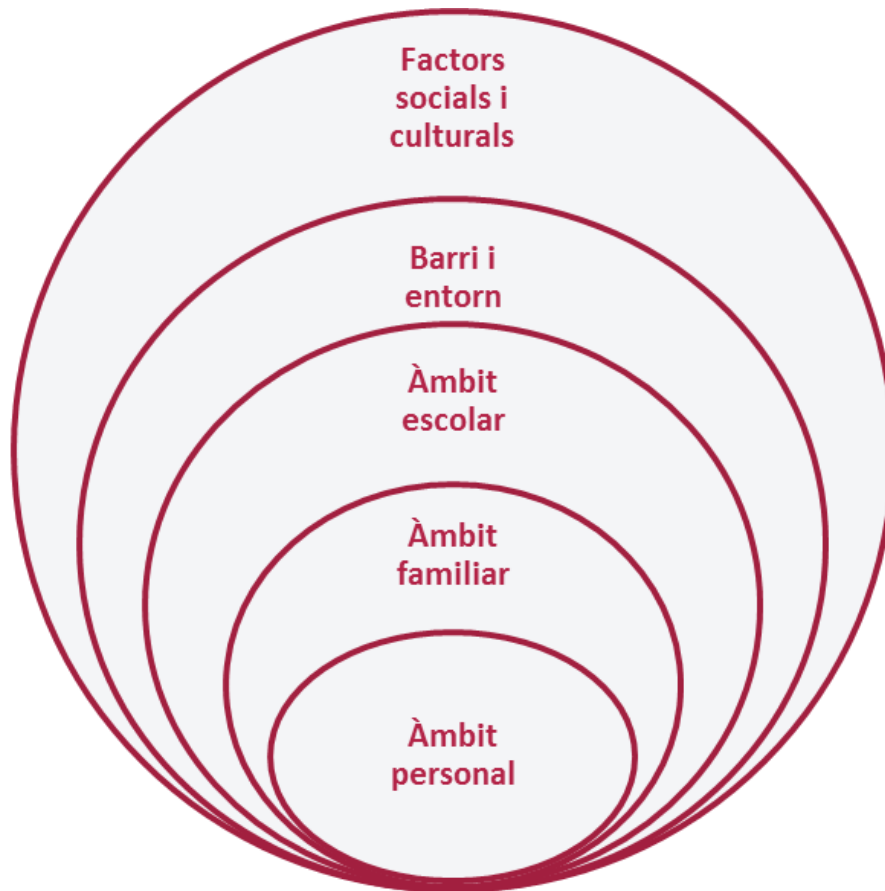

- 2) Entre els "no prou satisfets", identificar el **subgrup d'infants que expressen estar poc o gens satisfets**, ja que no és ni l'esperable ni el més habitual i pot estar indicant un malestar important en aquests infants.

2a PREMISSA: Tots els àmbits del benestar estan interrelacionats i els canvis en un àmbit impacten sobre els altres

→ La millora de la percepció de llibertat/autonomia personal fa que l'infant se senti més satisfet amb la seva seguretat i com l'escolten les persones adultes.

→ Els infants que perceben que “els seus pares els escolten i tenen en compte el que diuen” estan més satisfets amb la seva vida d'estudiant i els aprenentatges escolars.

→ Els infants que consideren que “els seus amics solen tractar-los bé” se senten més segurs.

→ Els que consideren que “al barri on viuen tenen llibertat suficient per fer el que volen” estan més satisfets amb la quantitat de temps lliure i l'ús del temps.

10 TROBALLES SOBRE EL BENESTAR SUBJECTIU DE LA INFÀNCIA

Conèixer el benestar subjectiu de la infància significa explorar què els fa sentir satisfets amb la vida, què els agrada i els fa feliços, però també què els preocupa o els inquieta.

“Si tens persones que estan amb tu i t'estimen, ja et pots sentir bé”
(Lídia, Sarrià-Sant Gervasi)

“Si es porten malament amb tu tens com ànsia i et venen més malalties” (Marc, Sants-Montjuïc)

“M'hauria agradat que em preguntessin quantes vegades rius amb la teva família”
(Alba, Sarrià-Sant Gervasi)

“Quan tenim algun problema no ens fan gaire cas”
(Adrià, les Corts)

“Les extraescolars em treuen molt de temps, m'agradaria sortir i estar amb els amics”
(Carla, Sarrià-Sant Gervasi)

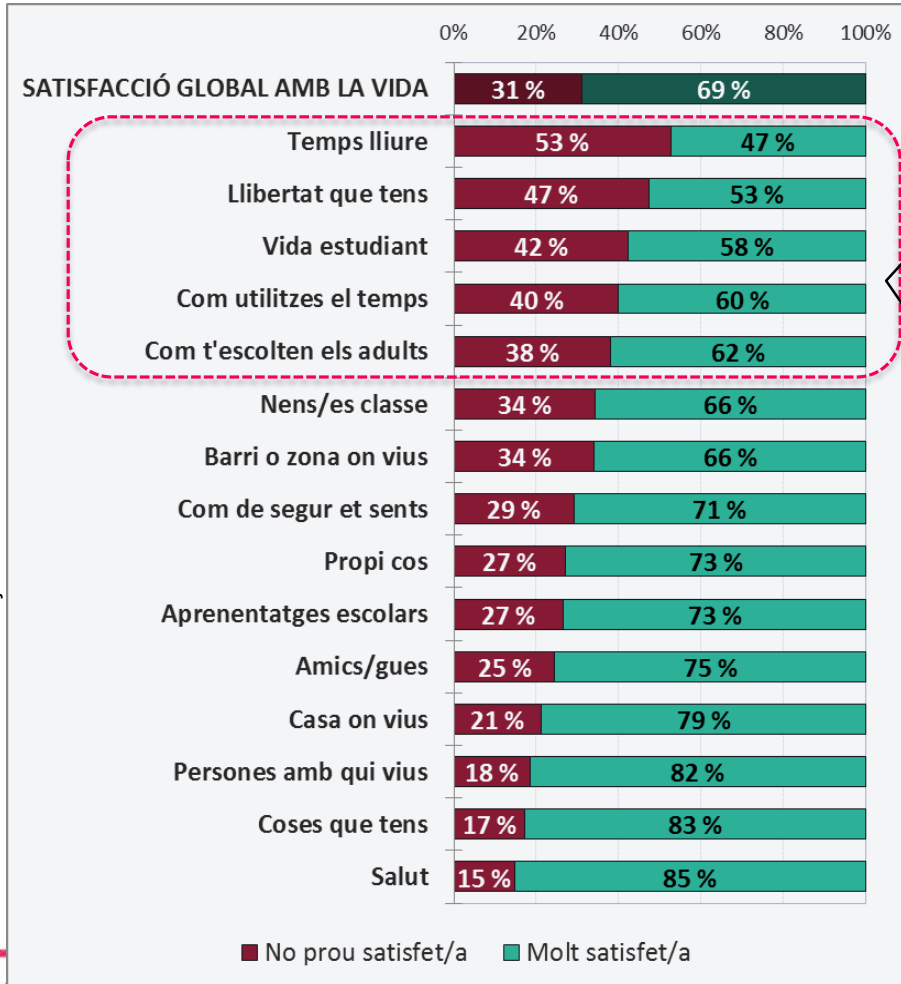

“Els adults no t'escolten i sempre han de tenir la raó” (Paula, Sant Andreu)

TROBALLA: Tot i els bons nivells de benestar manifestats pels nens i nenes, tenim amples marges de millora en la satisfacció dels infants amb la seva vida en global i amb diferents aspectes de la seva vida

SATISFACCIÓ DELS INFANTS AMB 15 ASPECTES DE LA VIDA, SEGONS NIVELL DE SATISFACCIÓ

5 de cada 10 nens i nenes de Barcelona de 10 a 12 anys diuen no estar prou satisfets amb la quantitat de **temps lliure** i amb la **llibertat** que tenen.

- Volen més temps per jugar i estar amb els amics/gues i guanyar en autonomia personal (desplaçar-se sols pel barri i que les persones adultes confiïn més en les seves capacitats)

4 de cada 10 nens i nenes es mostren poc satisfets amb la seva **vida d'estudiant** i amb l'**escolta adulta**.

- Es queixen de massa deures escolars, dificultats amb companys/es de classe, manca de suport del professorat i sentiment d'inseguretat a l'escola. També pensen que les persones adultes no els escolten prou ni es prenen seriosament les seves opinions.

Font: Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). 2017
Ajuntament de Barcelona

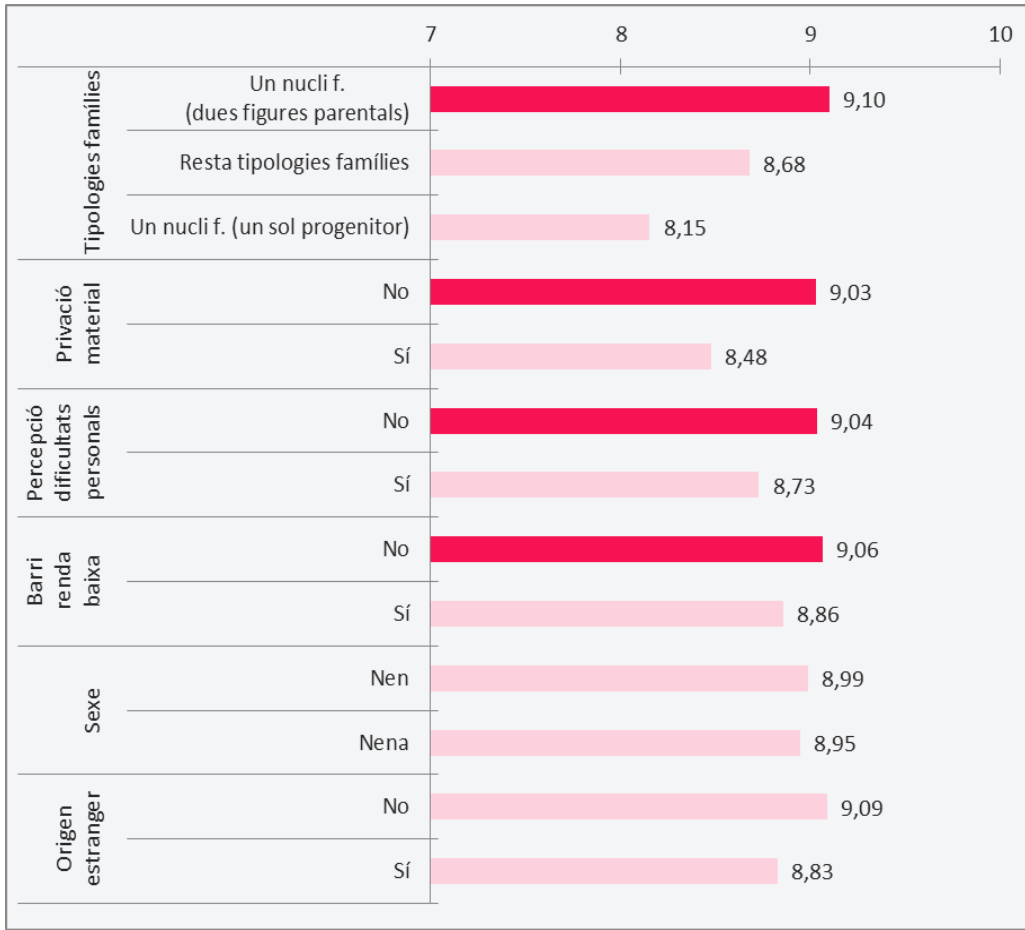

2

TROBALLA: Es corrobora l'impacte negatiu de determinades condicions de vida en el benestar dels infants

MITJANA DE SATISFACCIÓ AMB LA VIDA, SEGONS CONDICIONS DE VIDA DELS INFANTS

→ Impacten sobre la satisfacció amb la vida en global i molts aspectes concrets de la vida:

- **Nucli familiar amb una sola figura parental** (monoparentals, famílies separades, pare i/o mare fora del país...)
- Viure en barris de **renda baixa i/o amb condicions materials adverses**
- Percepció de **dificultats físiques i/o per malaltia crònica i/o d'aprenentatge**

→ Impacten sobre aspectes concrets de la vida:

- **Sexe** : seguretat, imatge corporal, amistats; vida d'estudiant i aprenentatges escolar
- **Origen geogràfic del pare/mare**: casa on viuen, coses que tenen, escolta adulta, amistats i companys/es de classe

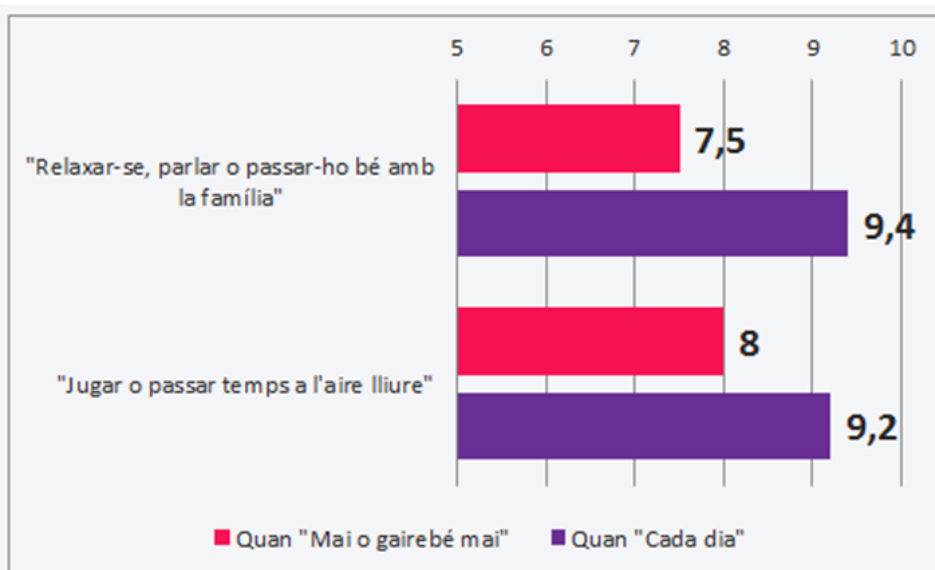
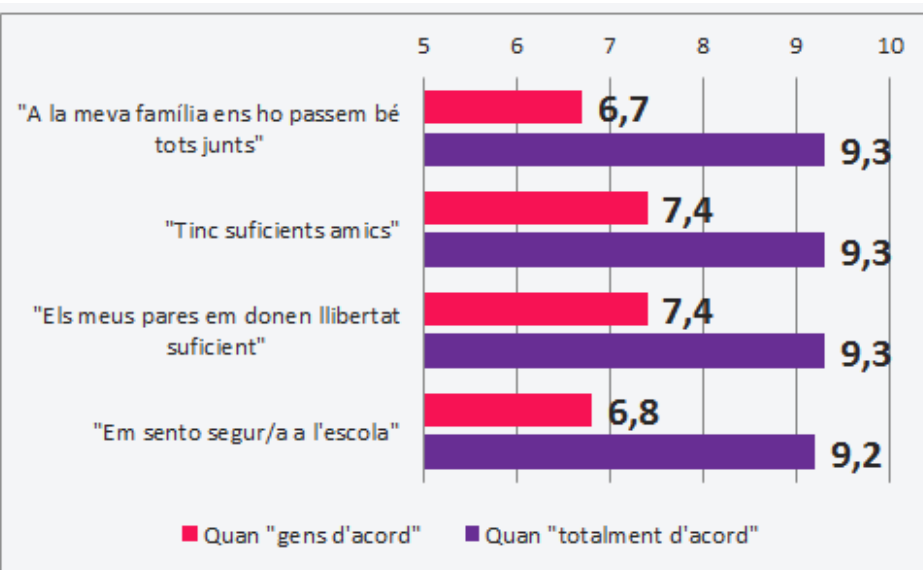

3

TROBALLA: Descubrim la rellevància de viure determinades experiències durant la infantesa i com impacten de manera diferenciada sobre el benestar dels nens i nenes

LES 6 EXPERIÈNCIES MÉS SIGNIFICATIVES PER A QUÈ ELS INFANTS ES MOSTRIN SATISFETS AMB LA SEVA VIDA EN GLOBAL

Font: Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). 2017
Ajuntament de Barcelona

4

TROBALLA: No és possible “prototipar” com són els infants que es manifesten gens o poc satisfets amb la vida en global, però sí identificar condicions i experiències que (des)afavoreixen el seu benestar

CONDICIONS DE VIDA AMB IMPACTE NEGATIU

- Un sol pare/mare a la llar
- Renda baixa
- Privació material
- Dificultats personals
- *Sexe
- *Origen pare i/o mare

EXPERIÈNCIES AMB IMPACTE POSITIU

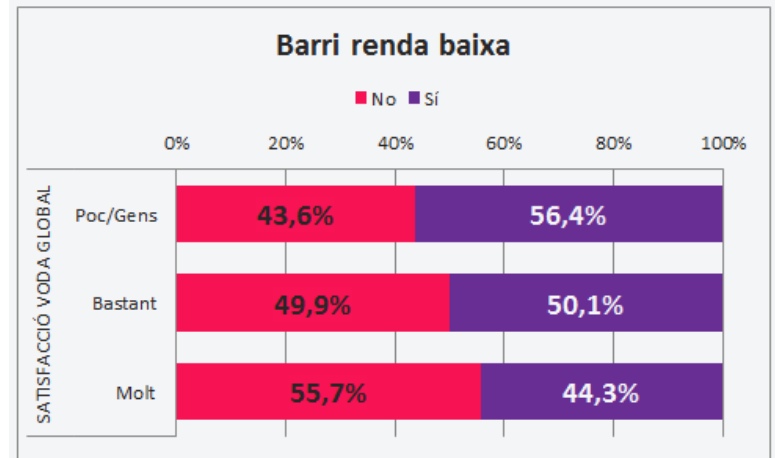
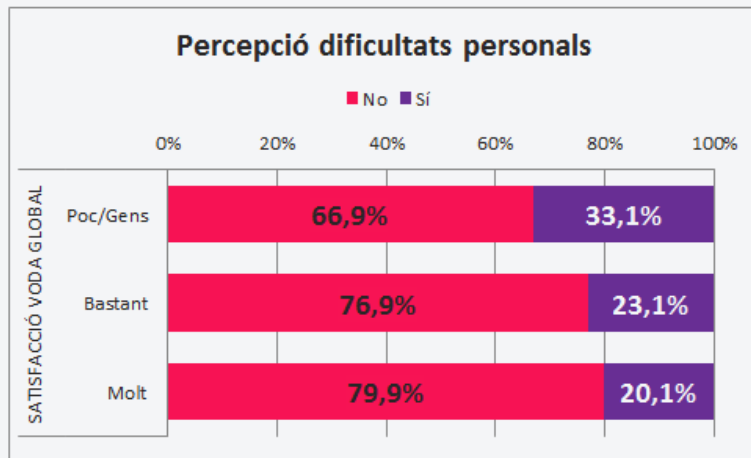
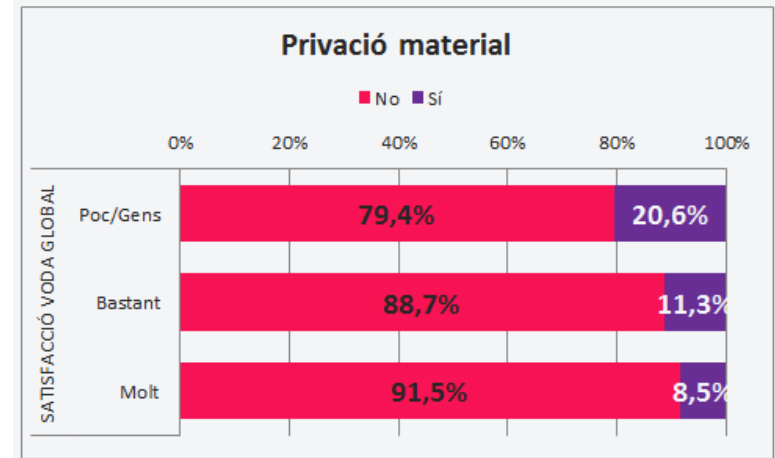
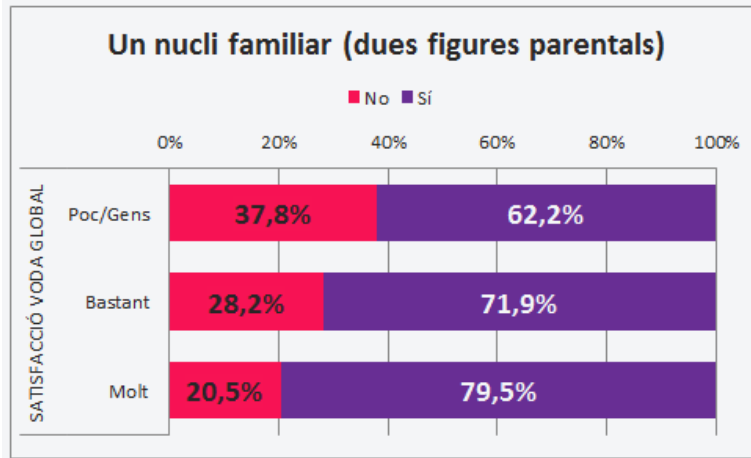
- Passar temps amb la família i passar-ho bé amb ella (jugar, parlar, relaxar-se, fer activitats...)
- Tenir suficient amb amics i amigues
- Sentir que els pares i/o mares donen llibertat suficient
- Sentir-se segur a l'escola
- Temps i joc a l'aire lliure

→ Els infants poc/gens satisfets amb les seves vides no són un *determinat tipus d'infants*, sinó infants que, *amb més probabilitat que altres*, patiran els efectes de condicions de vida que s'han demostrat nocives per al benestar infantil, o infants mancats de vivències que s'han demostrat significatives per afavorir-lo.

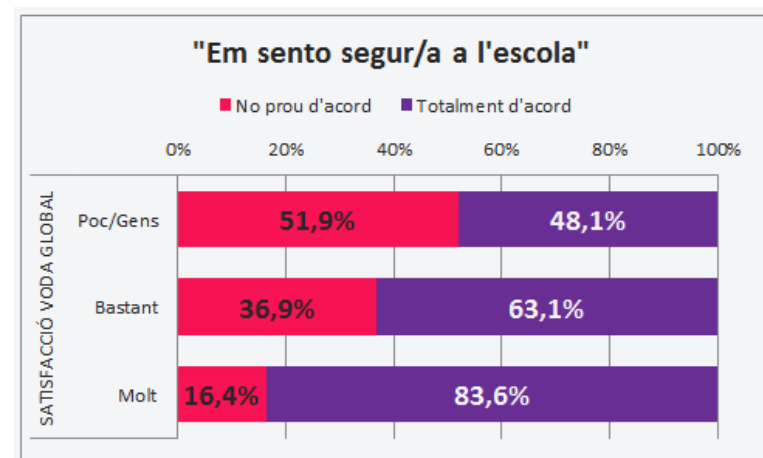
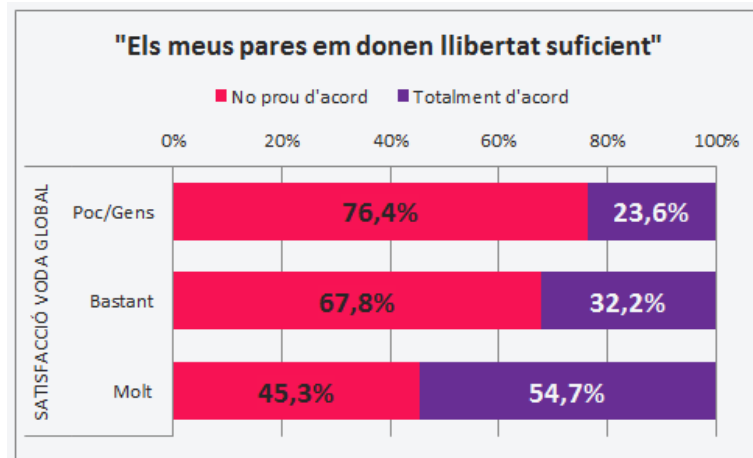
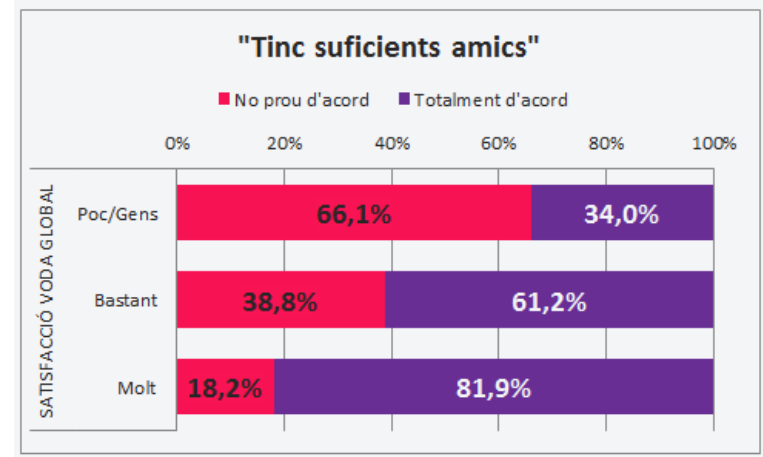
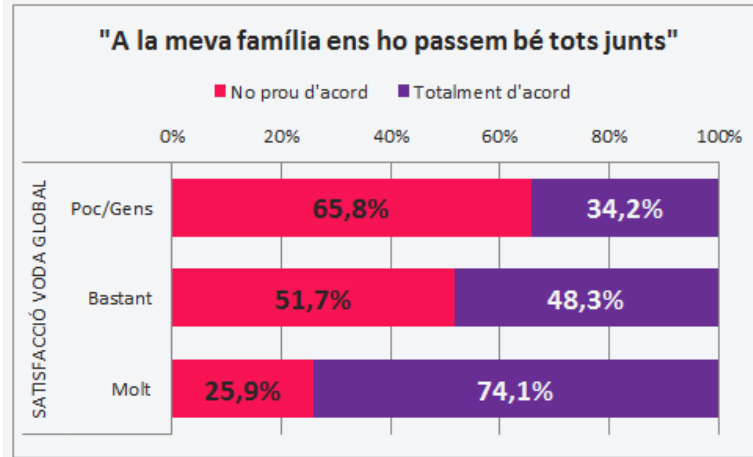
→ CONDICIONS DE VIDA QUE S'HAN DEMOSTRAT DESFAVORIDORES DEL BENESTAR DELS NENS I NENES.

Font: Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). 2017
Ajuntament de Barcelona

→ VIVÈNCIES QUE S'HAN DEMOSTRAT RELLEVANTS PER AFAVORIR EL BENESTAR DELS NENS I NENES.

Font: Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). 2017
Ajuntament de Barcelona

5

TROBALLA: L'autoestima, la salut i el temps lliure són 3 elements clau per a què els nens i nenes es mostrin satisfets en l'àmbit personal de la seva vida

→ Tenir bons nivells d'autoestima, que es relacionen especialment amb la satisfacció amb el propi cos i l'acceptació per part dels altres

El **27%** dels nens i nenes no se senten prou satisfets amb el seu cos (especialment les nenes). Ho atribueixen a la imposició d'uns canons de bellesa, pels quals les nenes se senten més pressionades.

"Hi havia una part [de l'enquesta] que et preguntava sobre el teu cos i hi ha noies que es senten malament amb el seu cos i a les revistes surt que hem de ser espectaculars i no ho som. I hi ha noies que es fixen tant en el seu cos que ho acaben passant malament" (Georgina, Sant Andreu)

→ Gaudir d'una bona salut, que es relaciona amb la pràctica d'esport i una alimentació saludable

Tot i que el **85%** dels infants es mostra molt satisfets amb la salut, el **30%** dels infants s'havien sentit bastant o molt estressats ens els darrers 15 dies, i el **31%** havia tingut dificultats per dormir almenys un dia a la setmana. Ho atribueixen a la pressió pels estudis i l'excés de deures escolars. Els menys satisfets amb la salut són els infants amb dificultats físiques (discapacitat/malaltia) o d'aprenentatge i els que viuen en contextos de privació material. Tot que la pràctica de l'esport i/o exercici físic és molt generalitzat (només un **5%** diu que no en fa mai fora de l'escola), les noies i els infants de rendes baixes en practiquen menys que la resta. Els infants reclamen als adults insistir amb els hàbits saludables (higiene, descans...) i ajudar-los a moderar el temps davant les pantalles.

"És important motivar els fills, donar ànims, fer comentaris positius, recolzar-los i tractar-los bé. També donar-los de menjar fruita i verdura cada dia" (nens i nenes de Sants-Montjuïc)

→ Tenir temps lliure suficient per jugar amb altres nens i nenes, estar amb els amics i amb la família

La meitat dels nens i nenes (**53%**) no estan prou satisfets ni amb la quantitat de temps lliure que tenen ni amb l'ús d'aquest temps (**40%**). El **71%** dels infants afirmen que fan deures almenys 5-6 dies a la setmana o cada dia i molts, atribueixen a l'excés d'extraescolars la manca de temps per jugar i trobar-se amb els seus amics i amigues. El **38,4%** diuen que no juguen ni passen gaire temps a l'aire lliure i el **26,4%** que poc sovint (2 cops a la setmana o menys) es relaxen, parlen o s'ho passen bé amb la seva família, essent, ambdues experiències, vivències amb gran impacte sobre el benestar dels infants.

"Amb tots els deures, els nens quasi no tenim temps de jugar" (Pau, Nou Barris)

"Els meus pares treballen bastant i moltes vegades no tenen temps per mi, però a vegades m'agradaria que quan tinguessin temps lliure, que passéssim més estones junts. El que passa és que entre setmana és encara més difícil" (Valeria, Sant Andreu)

6

TROBALLA: L'acompanyament i escolta adultes, el temps en família i la llibertat són 3 elements clau perquè els nens i nenes es mostrin satisfets amb el seu àmbit familiar

→ Sentir-se acompanyats i escoltats pels adults

Les dades són molt favorables en aquest sentit: el **87%** dels infants estan totalment d'acord amb que hi ha persones a la seves famílies que es preocupen per ells i el **82%** se senten segurs a casa. Però cal estar molt atents al **18%** que no estan prou satisfets amb les persones amb qui viuen i al **22%** que, en cas de tenir un problema, pensen que no rebran suport d'algú de la seva família. Els infants que conviuen amb un sol pare i/o mare es mostren menys satisfets amb la vida en global. La satisfacció amb l'escolta adulta és baixa (**4 de cada 10** no n'estan prou satisfets). Pensen que les persones adultes no se'ls prenen prou seriosament i que les seves opinions no es tenen prou en compte.

"Volem que les famílies parlin amb els seus fills per veure què ens preocupa i ajudar-nos (si es pot), i que els mestres ens preguntin si estem feliços i segurs a l'escola" (nens i nenes d'Horta-Guinardó)

→ Passar temps de qualitat en família

Els infants expressen la importància de passar temps en família, però només el **57%** parlen i es relaxen amb la seva família habitualment (almenys 5 dies a la setmana). Un **26%** diuen no fer-ho mai o només 1 o 2 dies a la setmana. Assenyalen les dificultats de conciliació laboral-familiar com la causa principal (especialment, els de barris de renda baixa).

"Proposem que quan els nostres pares o mares estiguin llegint, veient la tele, etc, els agafem i juguem amb ells, cantem, ballem, fem tonteries..." (nens i nenes de Nou Barris)

→ Sentir que la família els dóna prou autonomia/llibertat per sortir amb els seus amics i amigues a jugar al carrer

La meitat dels nens i nenes (**47%**) no estan prou satisfets amb el grau d'autonomia que els donen els seus pares i mares per sortir amb les amistats a jugar al carrer i desplaçar-se lliurement pel barri, fet que ells i elles mateixes relacionen amb un excés de sobreprotecció. Convé recordar el potencial sobre el benestar dels infants, de passar temps a l'aire lliure i jugar.

"Que els adults ens protegeixin està bé, però dins del límit de poder decidir nosaltres algunes coses" (nens i nenes de les Corts)

7

TROBALLA: El benestar dels nens i nenes en l'àmbit escolar no només es vincula als aprenentatges, sinó que són cabdals les relacions amb les amistats, els companys de classe i el professorat, així com sentir-se segurs a l'escola

→ Més enllà dels aprenentatges, cal vetllar per la satisfacció amb la vida d'estudiant

La satisfacció amb la vida d'estudiant està entre els aspectes menys ben valorats (**42%** no ho està prou). Més enllà dels aprenentatges, importen les relacions amb els amics (**25%** no prou satisfets/es) i companys de classe (**35%** no prou satisfets/es). Patir algun problema físic, de malaltia crònica o d'aprenentatge fa baixar la satisfacció amb tots els aspectes de l'entorn escolar, per això aquests infants mereixen una atenció especial.

"En el fons per mi [anar a l'escola] és divertit. No tota l'estona és treball, estàs amb amics, jugues..."
(Lea, les Corts)

→ Percebre suport per part del professorat quan tenen problemes, en especial d'assetjament

El **44%** dels nens i nenes pensen que el professorat no es preocupa prou per ells ni els escolten prou i un **37%** no estan segurs que els mestres els ajudarien en cas de tenir un problema. Els infants reconeixen que hi ha relacions conflictives entre companys (el **70%** diuen que a la seva escola hi ha baralles almenys 1 dia a la setmana, i el **43%** que els han deixat de banda almenys 1 vegada en l'últim mes). Sentir-se segurs a l'escola és una de les experiències més rellevants pel benestar, però **1 de cada 4** no s'hi senten prou segurs. Per això els infants reclamen una lluita decidida contra l'assetjament escolar i que no es banalitzin ni es normalitzin les baralles i els insults entre companys.

"Demanam que l'escola no permeti que hi hagi violència entre els nens i nenes"
(nens i nenes d'Horta-Guinardó)

"Hi ha nens que no els agrada la seva escola potser perquè els costa aprendre i es posen nerviosos"
(Gisela, Sant Martí)

→ Major diversitat en els mètodes d'aprenentatge i més capacitat per decidir en l'entorn escolar

El **26%** dels infants no estan prou satisfets amb les coses que aprenen a l'escola i asseguren sentir-se més satisfets amb el seu procés escolar quan treballen més amb ordinadors i menys amb llibres, quan realitzen activitats a l'aire lliure i quan fan activitats de tipus més pràctic. A més, **7 de cada 10** infants perceben que no disposen de capacitat de decidir en el seu entorn escolar i voldrien poder dir la seva al voltant dels horaris escolars i la quantitat de deures.

"Volem que els mestres i les mestres ens demanin l'opinió, per exemple sobre com distribuir la classe"
(nens i nenes de l'Eixample)

8

TROBALLA: Per afavorir la satisfacció dels infants amb el barri i la ciutat, necessiten espais de joc i altres nens i nenes amb qui jugar, bones relacions de veïnatge i barris nets i segurs per desplaçar-s'hi amb llibertat

→ La disponibilitat de bons espais de joc

3 de cada 10 nens i nenes diuen no estar prou satisfets amb el barri a on viuen i la meitat (**47%**) tampoc ho estan amb els espais per jugar i divertir-s'hi (més freqüentment entre els nens i nenes de barris de renda baixa). Els infants reclamen que es dissenyin tenint en compte les seves necessitats i interessos. Tot i ser un factor principal en la satisfacció global amb la vida, el **38%** diuen que no juguen ni passen massa temps a l'aire lliure (mai, gairebé mai o 1 o 2 dies a la setmana).

→ Percebre bones relacions amb els veïns i veïnes i trobar-se amb altres nens i nenes amb qui jugar

Els nens i nenes valoren molt que els veïns i veïnes es coneguin i que hi visquin altres infants amb qui poder trobar-se i jugar, però **7 de cada 10** creuen que les persones adultes del barri no les escolten prou, i **6 de cada 10** consideren que no són prou amables amb ells/es.

→ Un entorn segur, net i no contaminat

Els infants consideren la seguretat com una condició imprescindible per fer vida a l'aire lliure, però el **49%** no se senten prou segurs al barri on viuen. La seguretat preocupa més als infants de barris de renda baixa i a les nenes. També hi ha un clam unànim per a què hi hagi menys cotxes al carrer, una qüestió que relacionen no només amb la reducció de la contaminació, sinó també amb la seva seguretat i la possibilitat de desplaçar-se sols/es pel carrer.

"Hi ha parcs, però són molt infantils i ens diuen que no podem entrar perquè són per nens més petits. No hi ha parcs per nosaltres"
(Arnau, Horta-Guinardó)

"Alegria entre la gent, que passis pel costat d'una persona i et digui 'bon dia', que la gent sigui simpàtica"
(Rebeca, Sant Martí)

"No m'ha agradat que em preguntin si em sento segur quan passo pel barri on visc, perquè a vegades hi ha baralles"
(Àlex, Ciutat Vella)

"Pregunto si es podria fer més dies sense cotxes. No cada setmana, però sovint"
(Irene, Sants-Montjuïc)

9 TROBALLA: Els nens i nenes són conscients de l'existència de desigualtats socials, dels diferents rols de gènere en què són educats i de les majors dificultats per als nens i nenes amb el pare i/o mare d'origen estranger

→ Garantir que tots els nens i nenes de la ciutat tinguin el que necessiten

La majoria d'infants de Barcelona estan molt satisfets amb les coses que tenen (83%) i la casa on viuen (79%), però tenen clara consciència de les desigualtats entre els diferents barris i districtes de la ciutat i del fet que moltes famílies pateixen pobresa i dificultats econòmiques. El 22% dels infants es preocupen sempre o sovint pels diners de la seva família, i n'hi ha el doble entre els nens i nenes de barris de renda baixa. Els infants de barris de renda baixa i els que pateixen privacions materials es mostren menys satisfets amb la seva vida en global. És unànime el clam dels nens i nenes sobre la necessitat de garantir la cobertura de les necessitats bàsiques (alimentació, habitatge, cura o educació) per a tots i cada un dels infants de la ciutat sense excepció.

"L'Ajuntament pot donar diners a les famílies pobres perquè puguin viure com nosaltres i tenir el que tenim" (nens i nenes de Sant Andreu)

"Hem de ser conscients dels diners que gasten pel menjar, el lloc que vivim, el llit on dormir. No demanar tant perquè els pares ja gasten bastant en la casa i el menjar" (Bruna, Sant Martí)

→ Diferències de gènere i el seu impacte en moltes situacions de la seva vida quotidiana

Tot i que no s'identifiquen diferències significatives en la satisfacció global amb la vida per raó de sexe, els nens i nenes tenen clara consciència de ser educats amb diferències de rol i del seu impacte en la vida quotidiana i en el que s'espera d'ells i elles. Sí que s'observen diferències significatives amb la imatge corporal, les amistats i la percepció de seguretat (les nenes estan menys satisfetes que els nens), mentre que en la satisfacció amb la vida d'estudiant i els aprenentatges escolars els nens estan menys satisfets que les nenes.

→ L'origen geogràfic del pare i/o mare té impactes específics en el benestar dels seus fills i filles

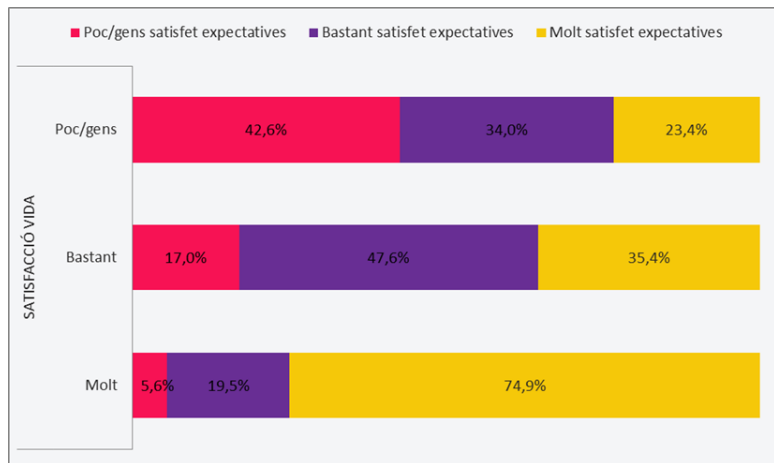
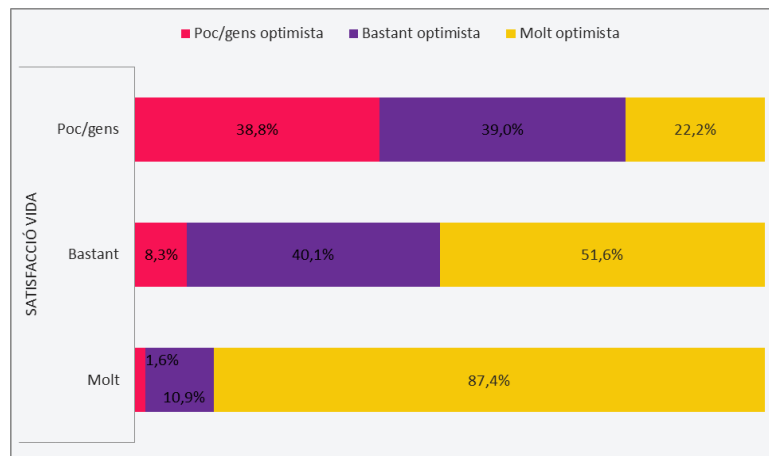
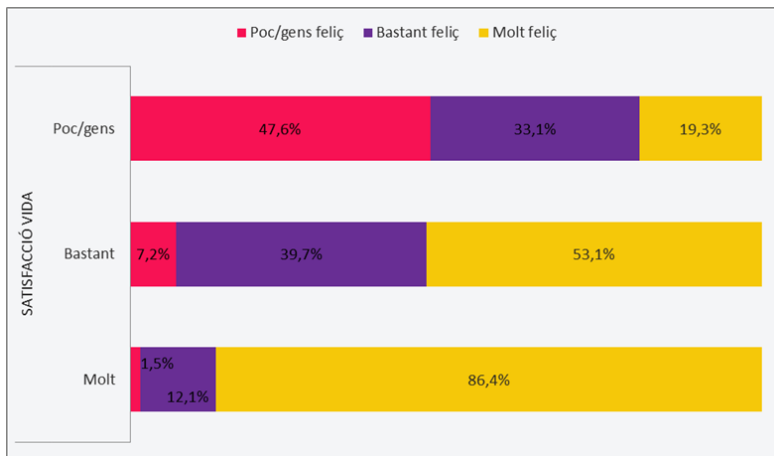
Tot i que l'impacte en la satisfacció amb la vida en global no es pot observar amb prou claredat, s'identifiquen diferències significatives de satisfacció amb les amistats i els companys i companyes de classe, amb l'escolta adulta, així com amb la casa on viuen i, especialment, amb les coses que tenen (entre els infants poc satisfets, el 64% són d'origen estranger i el 36% autòctons). Els nens i nenes estaven d'acord amb que l'origen estranger podia ser motiu de discriminació en situacions de la vida quotidiana.

TROBALLA: Quant més satisfacció amb la vida en global durant la infantesa, més felicitat, més optimisme i millors expectatives de futur entre els nens i nenes

RELACIÓ ENTRE EL NIVELL DE SATISFACCIÓ AMB LA VIDA, LA FELICITAT, L'OPTIMISME I LES EXPECTATIVES DE FUTUR

→ Quan els infants es mostren satisfets amb la seva vida, se senten més feliços (86,4%), optimistes (87,4%) i expressen millors expectatives envers el seu futur (74,9%).

→ Quan milloren...
... també milloren les seves expectatives de futur

- Les condicions materials
- La seguretat
- La satisfacció amb el cos
- L'escolta adulta

LES 11 DEMANDES DELS INFANTS PER MILLORAR EL SEU BENESTAR

Font: L'Agenda dels infants 2018 IAB - Ajuntament de Barcelona

→ Cal destacar l'alta coherència entre les demandes dels infants i els resultats de la recerca sobre el benestar subjectiu de la infància

LA INFÀNCIA ÉS UNA ETAPA SOCIALMENT ESTRATÈGICA EN LA QUE CAL INVERTIR

- La infància és una etapa estratègica amb drets humans específics en la qual no podem escatimar esforços ni recursos perquè puguin exercir progressivament els seus drets i creixin amb igualtat d'oportunitats fins al màxim del seu desenvolupament, tal com recull la [Convenció dels drets de l'infant](#).

Invertir en la infància és una condició imprescindible per millorar no només el benestar dels nens i nenes en el present i en les seves trajectòries vitals, sinó també en la cohesió social i el futur de tota la ciutadania, tal com diu la [Comissió Europea](#).

“Crec que [al Parlen els nens i nenes] s’han preguntat les coses importants perquè un nen sigui feliç” (nena, 11 anys)

institut
infància i
adolescència

#ParlenNensiNenes | #BenestarInfancia | #AgendaInfants

Annexos

Ressò als mitjans

- **PRESENTACIÓ DE L'AGENDA DELS INFANTS**

[Recull d'aparicions en mitjans de la presentació de l'Agenda \(juny 2018\)](#)

[Vídeo](#)

- **TALLERS PARTICIPATIUS**

[Recull d'aparicions en mitjans de la fase de retorn i tallers participatius \(febrer 2018\)](#)

[Vídeo](#)

- **PRESENTACIÓ DE PRIMERS RESULTATS**

[Recull d'aparicions en mitjans dels primers resultats de l'enquesta \(novembre 2017\)](#)

[Vídeo](#)

- **ENQUESTA**

[Recull d'aparicions en mitjans del procés d'enquestació \(maig 2017\)](#)

[Vídeo](#)

Conte de Gianni Rodari sobre les orelles especials per escoltar als infants

© Margarita Espertino

Un senyor madur amb una orella verda

Un dia al tren que va a Capranica-Viterbo vaig veure pujar un home amb una orella verda.

No era gaire jove, de fet havia madurat, tot, a excepció de l'orella, que verda havia quedat.

Em vaig canviar ràpidament de lloc per a acostar-me-li i poder observar el fenomen ben observat.

“Senyor, - li vaig dir - vostè té ja una certa edat; digui'm, aquesta orella verda, li és d'alguna utilitat?”

Em va respondre amablement:

“Pots dir que sóc persona vella, de jove m'ha quedat només aquesta orella.

És una orella d'infant, em serveix per interpretar les coses que els grans no s'aturen a escoltar: escolto què és el que diuen els arbres, els ocells, els núvols que passen, les pedres, els rierols, entenc també als infants quan diuen coses que a una orella madura semblen misterioses.”

Això va dir el senyor amb una orella verda aquell dia, al tren que va a Capranica-Viterbo.

Gianni Rodari

(Traducció d'Àngela Bosch)